

Адолф Хитлер: Ране године (1889-1904)

Верује се да Хитлерови родитељи потичу из Валдвиртела (Waldviertel – дрвена четврт), северо-западно од Беча, у шумама и планинама доње Аустрије, између Дунава и Чехословачке. Међу члановима породице верује се да је било Моравске крви у генима. Већина историчара сматра да име Хитлер потиче од чешке речи „Хидлар“ („Hidlar“, или „Hidlarčck“). разне верзије овог имена јављају се у Валдвиртелу још од 15-тог века, и попримиле варијанте попут Hüdler, Nytler, или Hidler. Средином 1600. директан Хитлеров предак са мајчине стране се звао Георг Хидлер (Georg Hiedler). Такође, име Хитлер је било уобичајено међу Јеврејима из Источне Европе. Постоји јеврејски гроб у Букурешту на коме пише Адолф Хитлер. Према овом споменику овај Хитлер је рођен 1832. а умро је 1892. У јесен 1933, Британски новинари који су радили за „Дејли Мирор“, написали су чланак у коме тврде да је овај сахрањени Јеврејин у ствари деда Адолфа Хитлера. Једна занимљивост у вези Хитлера је то што је био само пет година старији од Адолфовог оца Алојза. Ова занимљивост је покренула гласине да је Адолф у ствари полу Јеврејин. Симон Визентал је једном приликом известио да је 1993. један пољски Јеврејин, Абрахам Хитлер (Abraham Hitler), променио име када је Хитлер постао немачки канцелар¹. У источној Европи постоји велики број Јевреја са презименом Хитлер, или сличним варијацијама тог имена. У то време нису пуно пажње посвећивали спеловању имена.

Адолфов отац Алојз је рођен 7. јуна 1837. у селу Стронес (Strones). Алојзова мајка, Марија Ана Шиклгрубер (Maria Anna Shicklgruber), имала је 42 године и није била удата. Град је био сувише мали да би имао парохију па је Алојз уписан у матичну књигу рођених у већем граду Долерсхејму (Döllersheim), као Алојз Шиклгрубер (Aloys Shicklgruber), и заведен је у књиге као ванбрачно дете. Како је време пролазило, Алојзово име је од *Aloys* прешло у *Alois*. Место где је требало да пише име оца остало је празно и дан данас постоји много теорија о томе ко је заиста био његов отац. Једна од теорија казује о богатом јеврејину Франкбергеру, или Франкенрајтеру (Frankenberger, Frankenreiter):

„Уобичајено разматрање нечијег порекла не може се применити на случај Адолфа Хитлера, који је поседовање документованих доказа о Аријском пореклу претворио у ствар живота или смрти за милионе људи, али он сам није поседовао такав документ. Он није знао ко је био његов деда.“²

Основа теорије о јеврејском пореклу је теорија да је Марија била слушкиња у јеврејској породици у Грацу и да је остала трудна са једним од синова власника куће. Национал - Социјалистичка пропаганда у покушају да прикаже да Фирер није имао Јеврејске крви у себи, пише да је:

„подручје Валдвиртела било окупирано Германским племенима још од Сеобе Народа.... Оно је апсорбовало моћни немачки гранит у њега преко крви његовог оца.“³

¹ Schwarzwälder, Wulf. *The Unknown Hitler: His Private Life & Fortune*. Stoddart Publishing Company, Toronto, Ontario, 1989, p. 10.

² Fest, Joachim C. *The Face of the Third Reich: Portraits of the Nazi Leadership*. Pantheon Books, New York, N.Y., 1970, p. 5.

³ Leers, Johann von. *Die geschichtlichen Grundlagen des Nationalsozialismus*. Berlin, 1938; Moissl, Rudolf Alexander. *Die Ahnenheimat des Führers*. St. Pölten, as quoted in Fest, *The Face of The Third Reich*, p. 5.

Већина историчара се слаже са теоријом да је његов отац Јохан Непомук Хуетлер (Johann Nepomuk Huettler), рођен у селу Спитал (Spital), 1807. Када је Алојз имао пет година Марија се удала за Јохановог брата – Јохана Георга, чије се име писало „Хиедлер“ (Hiedler), и живео у Долерсхејму (Doellersheim). Јохан Георг био је столар. Каже се да он није могао да прихвати ванбрачног сина и рекао је Марији да врати дете његовом „правом оцу“ Јохану Непомуку. Када је Алојз имао 10 година његова мајка је умрла од хидропсије.

Када је имао 13 година Алојз је постао углавном луталица као његов очух. Адолф је записао:

„С још ни сасвим пуних тринаест година завезао је ондашњи младић свој ранчић и одјурио из завичаја, из Валдвиртела. Упркос покушајима да га одврате "искусни" сељани, одлутао је он у Беч, да би тамо научио неки занат.“⁴

Не дуго након свог доласка у Беч, Алојз (већ 14.то годишњак), је постао шегрт обућара. Пет година касније, пошто је успео да постане обућар Алојз је схватио да још није спреман да се врати у своје село све док не постане угледан и поштован грађанин. Адолф је записао:

„Дуго време ондашње беде и сиромаштва, вечног јада и туге, учврстило је одлуку младића, да се мане заната, да би се постало нешто "више". Ако је некада сиротом младићу у селу господин поп изгледао као отелотворење свих људских досежућих висина, тако исто је сада било у видокругу моћно нарастајућег велеграда Беча са достојанством државног чиновника.“⁵

Године 1855, Алојз (сада с 18 година) пријавио се у Краљевску финансијску гарду, познату као *frontier guard*. Положај чиновника био је корак изнад свештеничког позива. Мучио се доста током студија, и када је напунио 24 година, добио је административни чин. Алојзова напредовања у краљевској гарди су му дала довољно поуздања да посети Спитал. Али његов повратак у Спитл био је велико разочарење, према Адолфу:

„...нико из села се више није могао сетити некадашњег малог дечака, а њему самоме опет то село постаде туђе.“⁶

Ипак, постојао је један човек који га се сећао, и био јако поносан на њега – Јохан Непомук. Током посете, Јохан и Алојз су се сложили са тим да ако жели да напредује даље у својој каријери, морају се променити подаци о његовом рођењу да би приказали ко је био његов отац, а и Јохан је желео некога да носи његово презиме. Ова теорија је прихваћена међу многим историчарима, а највише је заговара Франц Јетцингер (Franz Jetzinger), аутор књиге „Хитлерова младост“ (*Hitler's Youth*), по коме је ово „веома јак доказ да је његов отац био Јеврејин.“

7. јуна 1876. Јохан је, у пратњи два сведока, Јоханом Брајтнедером (Johann Breitneder) и Енгелберт Пауком (Engelbert Paukh) отпутовао у Долерсхајм где су се чували Алојзови матични подаци. Када је Јохан дошао на одредиште, предао је парохијском свештенику документ у коме се говори да је „Хидлеров брат неколико пута изјавио у њихвом присуству,

⁴ Hitler, Adolf. *Mein Kampf*. Hurst and Blackett Ltd., London, 1942, p. 14.

⁵ Hitler, *Mein Kampf*, p. 14.

⁶ Hitler, *Mein Kampf*, p. 14.

пре своје смрти (1857), својом последњом и непроменљивом вољом“⁷, да је Алојз његов ванбрачни син, којег жели признати и прогласити за наследника.. Могуће је да је ова лажна изјава успела јер је већина људи у Спиталу веровала да је Алојз заиста био Георгов син, па онда не би било проблема да се ти и законски потврди. Пошто је локални свештеник прегледао документ, потврдио је служећи се парохиским архивама, да је Георг Хиедлер оженио девојку са презименом Шиклгрубер 1842, и пристао да измени његову крштеницу. Упркос томе што је изменио статус ванбрачног детета и прецртао Шиклгрубер као средње име детета, није уписао друго име. На дну је написао:

„Потврђује се да Георг Хитлер, који се овде наводи као отац, прихвата старешинство над дететом Алојзом, према захтеву дететове мајке и изражава своју жељу да дете буде крштено са његовим презименимом.“

Свештеник је навео име Јохана и његових рођака и свако је потписао документ, остављајући и крст поред имена. Разлог због кога је свештеник оставио коментар и уписао име оца као „Хитлер“ уместо „Хиедлер“ био је врло практичан. Цео процес мењања података рођења био је нелегалан због два разлога:

1. Немогућност преваре људи који би били проглашени за оца, изузев у случају легалног поступка;
2. Мајка (која је такође била мртва), морала је такође да потврди предату информацију.

Тако је сада Алојз користио презиме Хитлер, уместо Шиклгрубер. Промена презимена је озваничена 6. јануара 1877. када је уписан у владиној канцеларији у Мистелбаху (Mistelbach). Овај инцидент играо је велику улогу у касним годинама, током првих дана Другог светског рата, када су Британци направили пропагандни постер:

„ТРАЖИ СЕ! Због убиства.... киднаповања..... због лоповлука и пспалјивања објеката.... Адолф Хитлер, алијас Адолф Шиклгрубер, Адолф Хитлер, или Хидлер!“

Било је такође врло неприкладно викати „Heil Schicklgruber!“, уместо „Heil Hitler!“

Током суђења већини војних осуђеника у Нирнбергу 1946. Ханс Франк сведочио је⁸ да је Хитлер 1930. примио писмо од сина свог полу брата, који се односило на „веома важне чињенице о историји наше породице“. Хитлер је наредио да се истражи историја његове фамилије. Франк је закључио следеће:

„Хитлеров отац је ванбрачно дете куварице Шиклгрубер из Леондинга близу Линца, која је била запослена у Грацу. Шиклгруберова, Хитлерова баба, је радила за јеврејску породицу Франкенбергер када је затруднела. У то време (око 1830. год) – Франкенбергер је платио Шиклгруберовој, у име свог сина (који је тада имао око 19 година), алиментацију од рођења док дете не напуни 14 година. Такође, постоји веза Хитлерове баке и Франкенбергеровог сина, о којој се није говорило, а то је чињеница да је дете Шиклгруберове било зачето у околностима које су узимале у обзир да је Франкенбергер способан да плаћа алиментацију.“⁹

⁷ Cited from Toland, John. *Adolf Hitler, Volume I*. Doubleday an Company, Inc., Garden City, N. Y., 1976, p. 4.

⁸ Lawyer for Hitler and the Nazi party in the early days of the party and governor general of beaten Poland, 1939-1945.

⁹ Frank, Hans. *Im Angesicht des Galagens. Deutung Hitlers und seiner Zeit auf Grund eigener Erlebnisse und Erkennisse*, 2nd edition, Neubaus, 1955, as quoted in Fe st, *The Face of the Third Reich* , p. 5.

Франк је такође додао следеће:

„Другим речима, морам признати да се не може потпуно искључити могућност да је Хитлеров отац био полу Јеврејин, рођен из ванбрачне везе између Шиклгруберове и јеврејина из Граца. Ова чињеница, ако је тачна, значи да је Хитлер био једну четвртину Јеврејин.“

Историчар Вернер Масер (Verner Maser), открио је да није постојала ниједна јеврејска особа Франкенбергер која је живела у Грацу 1836. Он наводи да не постоји ниједан доказ да је било која Немачко-јеврејска породица Франкенбергер живела у Аустрији (ово не значи да је име Франкенбергер морало бити немачко), током 19-ог века. Још од 15-ог века, па чак и 100 година после смрти Марије Ане Шиклгрубер, није било Јевреја који су живели у Грацу. Не постоје докази да је Марија радила у неком домаћинству од 1836-1837. Њено име није унето у списак становника Граца, нити у списак слугу Граца. Масер завршава своје тврдње са ставком да плаћање алиментације није било уобичајено у Аустрији у то доба. Очеви су или плаћали новац приликом рођења или су узимали децу у своје домове. Приликом деобе наследства није узимано у обзир да ли је дете ванбрачно или не.

У односу на Масерове тврдње да није било Јевреја у Грацу, долази нам још једна интересантна прича од Фрица Тисена (Fritz Thyssen). Тисен тврди да је аустријски канцелар Енгелберт Долфус (Engelbert Dollfuss) (1932-1934), који се противио немачком Аншлусу Аустрије, наредио полицијску истрагу која се тичала Хитлерове породице. Један од главних налаза је документ који доказује да је Марија Ана Шиклгрубер заиста живела у Бечу, а не Грацу, када је затруднела са Алојзом. Документ тврди да је она била запослена у дому барона Ротшилда. Чим је породица Ротшилд открила да је Марија трудна, послали су је назад у Спитал где је Алојз рођен. Хитлер је био упознат са овим документом и његовим садржајем. Морао је да уради све што је потребно да би спречио да јавност дође до овог документа. Неки верују да је због овог документа Долфус убијен од стране Аустријских нациста 1934. године. Али Хитлер није успео да дође до документа. Могуће је да га је Долфус сакрио и да је једина особа која је знала за њега био Курт вон Шусниг (Kurt von Schuschnigg), који се борио за ослобођење Аустрије.

Они који верују у овај документ (који, мора се подвући, никада није пронађен) истичу:

1. Интелигенција и понашање Алојза као и његова два сина, било је доста изнад понашања која се сусрећу код осталих сељачких породица тог времена. Као потпору овој тврдњи износе чињеницу да је амбициозност и посебан таленат за политику уобичајен код лозе Ротшилда.

2. Алојз Шиклгрубер је напустио свој дом још као дечак и потражио своју срећу у Бечу, где је радила његова мајка.¹⁰

Интересантна, и у исто време занимљива теорија.

Током ових година Алојз је био ожењен Аном Гласл (Anna Glassl), (која је била старија од њега читавих 14 година), ћерком инспектора царског дуванског конзорцијума. Овај брак је вероватно био начин за даље напредовање у каријери, јер је од самог почетка био осуђен на пропаст. Стара изрека каже „какав отац, такав и син“, а ово је у Алојзом случају заиста било

¹⁰ Langer, Walter C. *The Mind of Adolf Hitler: The Secret Wartime Report*. Meridian Books, New York, N. Y., 1985, pp. 107-08.

тачно. Иако је имао ванбрачну ћерку и био ожењен Аном, то га није спречило да има афере са припадницама лепшег пола.

Једна девојка која га је привлачила била је 16 година стара унука Јохана Непомук Хиедлера, Клара Ползл (Klara Pölzl). Алојзо је успео да убеди своју супругу да запосли Клару као кућну помоћницу. Тако је Клара дошла у Браунау са Алојзом који је постављен за царинског инспектора 1875. године, одмах преко пута границе са Немачком. Да ствари буду још занимљивије, Алојз је такође имао аферу са кућном помоћницом Франциском (Франи) Мацелсбергер (Franziska Matzelsberger).

Живели су у стану који им је обезбедила Царска царинска служба. Хитлер је у вези њихове финансијске ситуације често претеривао, када је истицао да су били сиромашни. Ово је било далеко од истине. Алојзо је имао плату од 216 круна месечно (до 1888). Трошио је око 16-20 круна месечно на станарину и само 40 круна годишње за таксе. Били су заиста далеко од сиромашних, али је постојало пар препрека. Алојз није успевао да сачува било шта од свог новца због болести и смртних случајева у његовој породици.

Убрзо, Алојзова жена није желела више да трпи лутање њеног мужа и 1880. је затражила и добила легалан развод брака. Сада је остало отворено место за Франи да постане Алојзова легална супруга, а не само љубавница. 1882 године Франи је родила сина, Алојза јуниора који је био ванбрачно дете као и његов отац.

Следеће године Алојзова законита супруга умрла је од старости и он се жени са Франи. Два месеца касније добили су ћерку Анђелу. По први пут, Алојз је добио дете из брака. Такође је прихватио и Алојза Хитлера Јуниора. Ови догађаји нису променили његову нарав и он је и даље остао неверан. У међувремену Фани је добила тешко обољење плућа и била је приморана да напусти Браунау и потражи чист сеоски ваздух у оближњем граду. Сада је Алојзо остао сам и био је приморан да још једном захтева Кларине услуге. Није прошло дуго времена и Клара је постала његова љубавница. Чак и након неколико месеци заједничког живота са Алојзом, она му се још увек обраћала са „ујаче“. Постоји једна ствар у вези Кларе која ју је чинила другчијом од других жена које су прошле кроз Алојзов живот, а то је њена брижност. То је ишло тако далеко да је ишла да посети Фани на селу, у више наврата, нудећи јој помоћ и помагајући да превазиђе болест. Фани је прихватила Кларину помоћ

1884-те године, Фани је умрла. У то време Клара је већ заузела њено место и била је трудна, па је Алојзо одлучио да је ожени. Само, искрсао је један озбиљан проблем. Због илегалног мењања доказа о рођењу, његов отац и Кларин деда су били браћа. Због тога је Алојзо морао да добије специјалну дозволу Католичке цркве. Уз помоћ локалног свештеника саставио је писмо које је послао бишопу Линца:

„Велечасном епископату:

Ови који су најпонижније поднели своје потписе одлучили су се за брак. Али према породичном стаблу нису могу спровести ту жељу. Зато су понизно поднели захтев у нади да ће им Велечасни Епископат дати дозволу на основу следећих чињеница:

Младожења је удовац од 10. августа текуће године и отац је двоје малолетника. двогодишњег дечака Алојза и двомесечне девојчице Анђеле. Обоје малолетника требају старатеља јер је младожења по цео дан, а често и ноћу, ван куће и није способан да одгаја децу. Млада је одгајала ову децу још од смрти њихове мајке и они су навикли на њу. Ово је доказ да

ће деца моћи да одрастају у добрим условима и да ће брак бити срећан. Поред тога млада је без иметка и могуће је да никада неће имати прилику за „добар“ брак.

Из ових разлога, доле потписани, подносе понизан захтев за издавање брачне дозволе.

Бранау, 27. октобар 1884.

Алојзо Хитлер, младожења

Клара Ползл, млада¹¹

Добијање дозволе није било тако тешко као што је Алојз мислио. У року од месец дана добио је одобрење да ожени Клару. Ово је било заиста очекивано ако се узме у обзир да је већ носила његово дете. 7. јануара 1885. Алојзо и Клара су се венчали, у шест сати изјутра, а већ у седам сати Алојз је био на послу. Аутор Роберт Пејн (Robert Payne) описује Алојза Хитлера из тог времена као:

„...човека тако увереног у своје ставове да је изгледало немогуће поколебати га. Имао је вишак килограма и чешљао своје бркове тако да је подсећао на Цара Фрању Јосифа. Живахан, промишљен, тврдоглав човек, уживао је у друштву у крчми, и редовно је пио по три велике кригле пива, али нико га никада није видео пијаног. Један пријатељ се сећа да је увек у исто време устајао са стола и напуштао крчму када би дошло време за вечеру.“¹²

Алојзова финансијска ситуација се поправила 1888. када је Јохан Непомук Хиедлер преминуо, јер му је оставио довољно новца којим је купио имање за 10.000 круна. Уз помоћ своје нећаке Јохане која је водила рачуна о имању, Алојзо га је касније продао за 14.000 круна, остварујући добит од 4.000 круна.

Клара је била веома посвећена супруга и мајка Алојзове деце. Четири месеца после венчања родила је сина. Две године касније, ћерка и још један син су рођени. Најмлађе дете је умрло убрзо после порођаја, а потом и два старија детета, од дифтерије. Смртни случајеви су заиста били болни за Клару и једину утеху је пронашла у љубави према Алојзу јуниору и Анђели. Њен однос са супругом је постао непријатан. Ипак, поред свих догађаја, 20. априла 1889. у 18 часова Клара је родила четврто дете. Два дана касније у 15 часова и 15 минута дете је крштено као „Адолфус Хитлер“ (Adolfus Hitler). Адолф је био „четвртину Хитлер, четвртину Шиклгрубер, четвртину Полцл, а за последњу четвртину није се знало.“¹³

Отприлике у време када је Адолф имао 3 године, Алојз је добио унапређење на послу и морао је да се пресели у Пасау (Passau), град низводно од Бранауа на Немачкој страни. Алојз је добио повећање плате, која је сада износила 2.600 круна годишње.

Када је Адолф имао пет година родио се његов брат Едмунд, 23. марта 1893. Едмундовим рођењем Клара је прекинула непрестану бригу о Адолфу. Само седам дана после рођења Едмунда, Алојзо је добио још виши чин на послу и морао је да се пресели у Линц. Са обзиром да је Едмунд био сувише млад да се пресели, Клара и деца су остала у Пасауу још једну годину. Адолф је одрастао без очевог надзора. Ово је био значајан период његовог живота, током кога је почео да се формира као личност. Без оца у околини, Алојз јуниор и Анђела су

¹¹ Kubizek, August. *Young Hitler: The Story of our Friends*. George Mann Limited, Great Britain, 1973, p. 28.

¹² Payne, Robert. *The Life and Death of Adolf Hitler*. Praeger Publishers, New York, N. Y., 1973, p. 11.

¹³ Toland, *Adolf Hitler Volume I*, p. 7.

проводили по цео дан у школи, а Едмунд је био сувише мали да би престављао „претњу“, па је тако Адолф, још незрео за школу, имао сву мајчину пажњу. Он је био, како су неки говорили, права „мамина маза“, дечко који је потпуно био посвећен својој мајци, а отац је чак видео и као претњу:

„До самог краја свог живота, када је живео у подземном бункеру у срцу горућег Берлина, држао је мајчину слику уз себе. Није имао слику свог оца, а у ретким приликама када је говорио о њему, могао се приметити бес у његовом гласу.“¹⁴

1895. године Алојз Хитлер је пензионисан. 1892. године у селу Хафелд је купио девет јутара земље – малу фарму 30 миља југозападно од Линца. Алојзо је желео да има своју фарму и да постане пчелар. Адолф је током живота говорио о очевим пчелама:

„Била је то најнормалнија ствар на свету, да те уједе пчела. Мајка би имала обичај да извади четрдесет – педесет жаока из тела старог господина када се враћао са посла чишћења кошница. Никада и ни на који начин се није штитио од њих, изузев што је све време пушио. Другим речима, био је то сјајан изговор да се припали цигарета.“¹⁵

Када је Адолф имао шест година, био је послат у малу основну школу у Фихламу (Fischlam), 1-ог маја 1895. године. Када је Адолфово образовање у питању, Алојз је удесио да он буде тај који ће га надгледати. Требало је Адолфу и његовој сестри Анђели скоро читавих сат времена хода до школе, што је био тежак задатак за дечака или девојчицу. Адолф је био запамћен као „интелектуално виспрен, покоран, али живахан“. И Адолф и Анђела „држали су своје школске торбе у изузетном реду.“¹⁶

Хитлер је писао у *Mein Kampf* - у:

„У то време су се у мени учврстили први идеали. Сва она јурњава наоколо у слободном простору, дуги пут ка школи, као и дружење са робусним момчицама, које је посебно моју мајку испуњавало кадкад горком бригом, условило је да сам могао постати све друго само не некакав метиљавко који се држи кућног прага..... Постадох мали четовођа, који је у школи онда лако и такође и веома добро учио, а кога је иначе тешко било муштрати.“¹⁷

Хитлер о том времену пише и још:

„Да сам дакле у оно време на било који начин озбиљније размишљао о свом будућем животном позиву, моја симпатија у том случају нипошто не би била на линији животног пута мога оца.“¹⁸

Тако, Хитлер каже да је током овог периода почео да се развија његов таленат за говорништво:

„Верујем чврсто да се већ онда, мој говорнички таленат развијао у форми мање или више жучних расправа с другарима.“¹⁹

¹⁴ Payne, *The Life and Death of Adolf Hitler*, p. 17.

¹⁵ Hitler, Adolf. *Secret Conversations*, Signet, New York, N. Y., 1953, p. 567.

¹⁶ Je tzingler, *Hitler 's Youth*, p. 57.

¹⁷ Hitler, *Mein Kampf*, pp. 14-15.

¹⁸ Hitler, *Mein Kampf*, p. 15.

¹⁹ Hitler, *Mein Kampf*, p. 15.

Током касне јесени 1896, Клара је добила ћерку, по имену Паула. У новим околностима, са петоро деце и једним новорођенчетом, Алојз више није био одушевљен идејом пензије. Постао је више склон расправама и нагао. Главни разлог за ово био је Алојз млађи. Шушкало се о томе да је вређао Клару, што је на малог Адолфа сигурно морало оставити утисак. Алојз млађи је веровао да његова маћеха са њиме није поступала правично, и постајао је све више непријатељски расположен према свом брату Адолфу. Алојз млађи је у једном свом интервјуу из 1948. говорио:

„Био је (мислећи на Адолфа) заповедник, и пребрзо се љутио од детињства надаље, и није слушао никога. Маћеха је увек била на његовој страни. Падале су му на памет најчудније мисли, и то је пролазило некажњено. Ако не би било по његовом, био би веома љут.... Није имао пријатеља, није повлађивао никоме, и умео је да буде јако бездушан. Бес би га обузимао због безначајних ситница.“²⁰

Следећи породичну традицију, Алојз млађи пошао је стопама свога оца, и напустио дом у четрнаестој години. Чини се да управо када је Алојз млађи отишао, Адолф је постао главни предмет пажње свога оца. Јула 1897. Алојз је продао фарму, и с породицом се одселио у Ламбах (Lambach), где је провео наредних шест месеци живећи у Гастхоф Лајнгартнеру (Gasthof Leingartner), преко пута Бенедиктанског манастира. Адолфове оцене поправиле су се током школске 1897-98. Хитлер је поседовао изванредан таленат за певање, и стога је приступио школском хору у оквиру манастира:

„У слободно време вежбао сам певање у манастирском хору цркве у Ламбаху, и тако се десило да будем стављен у безмало бајковиту позицију, где бих увек био изнова емоционално импресиониран прекресним сјајем црквених церемонијала.“²¹

У интервјуу са аутором Џоном Толандом (John Toland), госпођа Ханфштенгл (Frau Hanfstaengl) сећала се како јој је Хитлер једном приликом рекао:

„Као младом дечаку, његова највећа жеља била је да постане свештеник. Често је позајмљивао велику кухињску кецељу служавке, коју би пребацио преко рамена налик одори, попео би се на кухињски сто и држао дуге и ватрене говоре.“²²

Једна интересантна прича из свакодневице казује како је Хитлер, одлазећи на часове хора, увек пролазио поред манастирских војних грбова, где је један од најупечатљивијих комада оружја била свастика. Хитлерово интересовање у цркву, као и многе друге мисли које обузимају дете, брзо је дошло али и нестало. Године 1899. његова породица се још једанпут преселила, у село Леондинг (Leonding), изван Линца (Linz). Након што је Хитлер постао немачки канцелар, ова кућа је постала званична резиденција Фирера, а након Аншлуса (уједињења) са Немачком, прерасла је у место поштовања и ходочашћа народа Рајха, и целог света. Након завршетка рата, 1946. године Паула Хитлер је у интервјуу Америчкој војсци рекла како се сећа да је млади Адолф:

„на веома непријатан начин провоцирао оца, правећи несносну буку сваког дана. Био је прави мали џангризави неваљалац, и сви покушаји његовог оца да га казни због непристојности, и да га натера да заволи професију држаног чиновника, нису уродили плодом.

²⁰ 22 Gilbert, G. M. *The Psychology of Dictatorship: Based on an Examination of the Leaders of Nazi Germany*. Ronald Press, New York, 1950, p. 18.

²¹ Hitler, *Mein Kampf*, 15.

²² Toland, *Adolf Hitler, Volume I*, p. 12.

На другој страни, како га је само мајка грлила и придобијала својом љубављу, где отац грубошћу није успевао!²³

До своје једанаесте године, његов таленат за цртање почео је да излази на видело; такође је био заокупљен читањем петпарачким причама Џејмс Фернимор Купера (James Fenimore Cooper) и Карла Меја (Karl May), који никада нису посетили САД, али су писали о Индијанцима и каубојима са запада. На Мејеве новеле, Хитлер је гледао као на приказивање храбрости и племенитости дивљег запада. Главни херој Мејевих прича био је Old Shatterhand, бели Американац, са страшћи масакрирања Индијанаца, посебно опасних Индијанаца Огелала (Ogellallah), који су живели у региону Аризоне, Тексаса, и Новог Мексика. Огелале су били сматрани за бандите, преваранте, олош, без имало части, док су Апачи, вођени поглавицом Винетуом (Winnetou), били племенит народ:

„Old Shatterhand је био параноик који је стално клицао самом себи, вичући: `Ја сам велики, ја сам сјајан!`, након сваког крвопролића. Исто тако волео је да цитира Библију, да би доказао како има права да истреби ниже расе.“²⁴

Хитлер није био једини љубитељ Меја; он је био изузетно популаран међу многим генерацијама Немаца и Аустријанаца. 70-так прича које је Меј објавио донеле су му право богатство. Од 1941 – 1944, Мартин Борман, секретар НСДАП, наложио је једне вечери секретарицама да запишу разговоре Хитлера са својим гостом након вечере до касно у ноћ. У једном од ових разговора, 17. Фебруара, Хитлер говори какав утицај на њега је имао Карл Меј:

„Управо њему дугујем захвалност за моје прво поимање географије, и чињеници да су ми његова дела отворила очи за исправан поглед на свет. Имао сам обичај да читам под светолшћу свеће, или по месечини уз помоћ лупе.... Прва књига коју сам прочитао била је „*The Ride through the Desert*“, и био сам изузетно понесен њом. Тако сам наставио да читам сва друга дела овог писца.“²⁵

Као што је већ било речено, Меј никада није посетио ниједан од географских подручја о којима је у својим књигама говорио. Он би их измишљао док је писао о њима. Хитлер је веровао да су места и подручја о којима је Меј говорио била стварна. Због овога, његово познавање географије Сједињених Америчких Држава и блиског Истока било је оскудно. Мејева дела су на њега имала такав утицај на Хитлера, да их је читао и у време када је одрастао. Чак и у време напада на СССР, Хитлер је и даље читао Мејеве новеле, и понекад је о Русима говорио да су „црвенокошци“. Упоредо с тим, још једна ствар је јако заинтересовала Хитлера:

„При уроњавању у очинску библиотеку, наишао сам на разновразне књиге војног садржаја, међу којима и на једно народско издање о немачко-француском рату 1870/71. Била су то два тома једног илустрованог часописа из тих година, који отад посташе моја омиљена лектира. Није дуго потрајало, а та велика херојска борба постаде мој највећи унутрашњи доживљај. Од тада сам све више сањао и маштао о свему што би било како стајало у вези с ратом или са војништвом.

²³ CIC interview with Paula Hitler, June 5, 1946. US Army Military History Research Collection, Carlisle Barracks, Pa.

²⁴ Payne, *The Life and Death of Adolf Hitler*, p. 27.

²⁵ *Hitler's Table-Talk, 1941-1944*, Oxford University Press, 1988, p. 316.

Надаље читајући о Француско-Немачком рату, Хитлер је имао све више питања на која је желео да изнађе одговор. На пример:

„По први пут се у мени јавило питање, иако још у не сасвим јасној представи, да ли је и каква је разлика између Немаца који су се тукли у тој бици и других?“

Хитлер је по васпитању сматрао да су Аустријаци исто толико Немци, као и Немци у Немачкој:

„Та зашто у томе рату није садејствовала и Аустрија, зашто није ратовао и мој отац, а исто тако и сви они други у Аустрији за општу ствар Немаца? Зар ми овде нисмо исто као управо и сви остали Немци? Зар сви ми не припадамо заједно једном народу?“²⁶

Хитлер је себи изнова постављао ова питања све док није констатовао:

„Са осећањем унутрашње зависти морадох на опрезно постављено питање да спознам и одговор, а то је да не поседује сваки Немац ту срећу да припада Бизмарковом царству. Тако нешто нисам могао да схватим.“²⁷

Другог фебруара 1900. Адолфов млађи брат Едмунд, шест година стар, умро је од малих богиња. Када је Алојз млађи такође отишао, Клара је схватила да ће једини наследник породичне лозе бити Адолф. Смрт његовог млађег брата сигурно је имала ефекта на њега. Овакав развој ситуације неминовно је довео до конфронтација између Адолфа и његовог оца. Једино око чега су се њих двојица сложили, то је била школа где је Адолф требао да настави своје образовање; иако је сваки од њих имао различите мотиве ове намери. У то време, Адолф је био на последњој години јавне (народне) школе „Volksschule“. Тако је могао да се упише у Гимназију, која је била фокусирана на класичне науке и припремала ученике за факултет, или у „Realschule“ (Реална школа), која је била више научно-техничког карактера. Алојз је желео да Адолф постане чиновник у приграничним подручјима као и он сам, с могућношћу напредовања с временом. Адолф је хтео да постане сликар. У сваком случају, Реална школа је ученицима давала довољно образовања за оба позива.

На дан 17-ти, септембра 1900. Хитлер је први пут дошао у најближу Реалну школу, која се налазила у Линцу, на три миље пешачења у једном и другом правцу. Био је пун бојазни због изгледа самог места у коме се нашао. Више није било мале варошанске школе где је он био главни, већ се радило о школи у великом граду чији су ученици на њега гледали као на ништа више од сеоског сметењака. Учионице су биле пространије. Тако, више није добијао пажњу на коју је био навикао. Иако је волео сликање, његових радова није било на школским зидовима, за разлику од слика његових другова из одељења. Ствари се нису развијале онако како је желео. Хитлерово интересовање за школу почело је да бледи; што се врло брзо показало и на његовим оценама. Неки историчари верују да је један од разлога за то била смрт брата Едмунда. Сматра се да Хитлер није могао да се избори с тим, па је већину времена проводио ван куће и у школи, али не и са мајком. Све више, постајао је изолованији и усамљенији. Све више је сањарио удаљавајући се од реалности, и сликао све више и више слика.

1901, када је напунио 12 година, Хитлерова замисао да постане сликар све је била чвршћа, а идеја о себи као чиновнику, како је то желео његов отац, је потпуно нестала:

²⁶ Hitler, *Mein Kampf*, p. 15.

²⁷ Hitler, *Mein Kampf*, p. 15.

„Како је међутим до тога дошло, не знам данас ни сам, али ми је једнога дана било јасно, да ћу постати сликар, уметнички сликар. Мој таленат за цртање био је додуше јасан, па је то и био разлог за мога оца да ме пошаље у реалку, међутим, никада и нипошто не би тај ни помислио да ми дозволи да се професионално образујем у таквом једном правцу рецимо.“²⁸

Адолф је имао велике сукобе с оцем због избора своје будуће професије. Када је Алојз сазнао за намере свога сина, викао је:

„Уметнички сликар, не, док год сам ја жив, никада!“²⁹

Хитлер је даље о томе говорио:

„Обе стране остадоше на своме. Отац није напустио своје`никада`, а ја учврстих моје`упркос`.“³⁰

Друге године Реалке, Хитлер је направио извештај о напретку у свом образовању, и почео да размишља о ономе што му се чинило као разлика између правих Немаца и Аустријанаца. Једног дана, на путу из школе с једним од другова из одељења Јозефом Кеплингером (Josef Keplinger), Хитлер му је пребацио:

„Ти ниси прави Немац. Имаш тамну косу и тамне очи.“³¹

Хитлер је имао плаве очи, а у то време коса му је била светло браон боје. Хитлер је постајао више од обичног националисте, и следбеника мисли о Германској супериорности. Његови школски другови су га све више прихватили, до мере до које је постајао њихов вођа. У време суђења Хитлеру због неуспелог пуча 1924, један новинар је питао професора Едуард Химера (Eduard Hümer) какав је Хитлер био као дете:

„Сећам га се као мршавка бледог лица, који би викао све време пута од Линца до Леондинга. Био је дефинитивно надарен, али на веома једностран начин, јер му је мањкало самоконтроле; у најкраћем био је сматран за аргументованог, вољног, арогантног младића лоше нарави, и био је непоправљиво неспособан покоравати се школској дисциплини. Нити је хтео да покаже продуктивност у настави. Да јесте, имао би знатно боље резултате услед своје несумљиве способности.“

„Кад год би учитељ хтео да му пружи неки савет, или би га исправљао, реаговао би са нескривеним непријатељством. У исто време захтевао је од својих школских другара да му се покоравају, преузимајући за себе улогу вође, и наравно приређујући пуно безбедних несташлука, што је и било уобичајено за незреле младиће. Изгледало је да прилично био под утицајем Карла Меја и Ред-скинса.“³²

До треће године Адолфове оцне су опет почеле да слабе, а 3. јануара 1903. Алојз Хитлер је умро од излива крви у мозак, док је био у једној од својих омиљених крчми, Гастхаус Стифлер (Gasthaus Stiefler). Два дана касније, био је сахрањен у црквеном гробљу недалеко од имања Хитлерових. На његовом надгробном споменику стоји:

„Овде лежи блаженопочивши

²⁸ Hitler, *Mein Kampf*, p. 16.

²⁹ Hitler, *Mein Kampf*, p. 16-17.

³⁰ Hitler, *Mein Kampf*, p. 16-17.

³¹ Toland, *Adolf Hitler, Volume I*, p. 16, in an interview with Josef Keplinger in 1971.

³² Je tzingier, *Hitler Youth*, pp. 105-06.

АЛОЈЗ ХИТЛЕР

Виши званичник Царске службе у пензији
Умро 3. јануара 1903, у својој 65. години.³³

Адолф је сада био главни у кући, и писао је о очевој смрти:

„У тринаестој години изгубих изненада оца. Мождани удар погоди иначе тако робусног господина и оконча на болан начин његова овоземаљска тумарања, а нас све потопа у најдубљу тугу и јад.“³⁴

Од сведока који су били на сахрани, сазнајемо да је Адолф плакао на ковчегу свога оца. Ово је највероватније први знак мелодраматичности Хитлера. У време смрти, Алојз је примао пензију од 2420 круна, што је била пристојна сума у поређењу с оним других чиновника. Клари је било додељено пола ове суме, а Алојзови сродници по крви добили су износ до четвртине његове годишње пензије. Исто тако, свако Алојзово дете добијало би по 240 круна годишње...

„...до свог 24. рођендана, или док се не осамостале и не почну сами да издржавају, уколико се то догоди раније.“

Алојз није оставио свој породицу без средстава за живот.

Једина права промена у кући Хитлерових била је нестанак стално присутне тензије, и правила понашања која је прописивао Алојз. Више него икада, Адолф је био решен да треба да постане уметник. С почетком летњег семестра реалке, Хитлер је био у могућности да изнајми собу у Линцу, да би био ближе школи. Селидба у Линц није значајније утицала на поправљање његових оцена, али ипак, имао је више времена да се посвети стварима у којима је уживао, посебно читању и сликању. При крају школске године, школски званичници су известили Клару да уколико Адолф на јесен не буде положио специјални испит, мораће да понавља разред.

Тог истог лета, Хитлер је добио новог антагонисту у лику Леа Раубала (Leo Raubal), порезника из Линца, који је оженио његову сестру Анђелу 14. септембра 1903. Хитлер нимало није волео свог зета. Тврдио је да је разлог томе била Леова страст за пићем и алкохолом. Уз то, његов зет је био чиновник, и он се такође као и сам Алојз, није слагао са Хитлеровим избором будућег занимања. Анђела је родила троје деце, дечака и две девојчице, и не дуго након рођења трећег детета Лео је умро, остављајући својој жени пристојну пензију. Хитлер је положио специјални испит и уписао трећу годину реалке. Касније је говорио како су његови професори били прилично љути на њега. Његово потцењивање наставника није престајало, и стално је улазио у расправе с њима. Једна од његових омиљених професорских „жртви“ био је отац Франц Шварц (Franz Schwarz), који је предавао веронауку, један од неомиљених Хитлерових предмета. Једном приликом Клара је отишла у школу да на разговор о Адолфовим лошим оценама. Шварц јој је том приликом како је њен син „изгубљена душа“ и како за њега нема наде. Гледајући Хитлера, рекао му је:

„Ти јадни, несрећни дечаче.....“

„Нисам ја нимало несрећан,“ Адолф је одговорио.

³³ Here lies in God, ALOIS HITLER, Higher Official of Imp. Customs, retired and Householder, Died 3 January 1903 in his 65th year

³⁴ Hitler, *Mein Kampf*, p. 20.

„Јеси, и то ћеш схватити тек када будеш отишао на онај свет.“

„Ја сам слушао о научницима који сумњају да постоји *онај свет*.“

„Како то мислиш?“ рече свештеник, обраћајући му се са *ти*.

Хитлер није пропустио ову прилику да пребаци професору Шварцу недостатак манира:

„Морам да Вам ставим до знања господине, да сте престали да ми персирате.“

„Шта кад нећеш отићи у рај!“

„Чак и ако платим за опрост?“³⁵

Католичка црква дозвољава могућност отплате грехова, без обзира какви су, и на тај начин сигуран одлазак у рај.

Једном другом приликом, према Хитлеру, Шварц је имао једну јако прљаву марамицу:

„Отац Шварц је имао велику плаву марамицу коју је користио да би купио остатке хране са поставе своје мантије. Могло се чути шуштање кад год би је раширио. Једног дана, свештенику је испала марамица у учионици. Током паузе, док је разговарао с другим професорима, пришао сам му, држећи његову марамицу с гађењем подаље од свог носа, и рекао: 'Ево ваше марамице, господине.' Он ју је зграбио зурећи у мене, а у том моменту, момци који се бејаху скупили око мене прснуше у бучан дуг смех.“³⁶

Хитлер је о свом образовању из историје говорио:

„Ништа друго до бесмислено набрајање датума. Тотално одсуство принципа. Шта се догађало када професор није имао талента да оваквим мртвм стварима удахне душу? Такво предавање је било право мучење.“³⁷

Ипак, један професор је побудио Хитлерово интересовање за историју, посебно ону Немачког народа, у исто време остављајући велик утисак на Адолфа:

„Можда је одредујуће за цео мој каснији живот било то да ми је срећа једном подарила баш за историју таквог једног наставника, који је, као један од сасвим ретких, умео да схвати да за наставу и испит учини пресудним наведена гледишта. У моме ондашњем професору др Леополду Пешу, професору реалне школе у Линцу, био је овај захтев отелотворен на заиста идеалан начин. Тај господин, истовремено и доброћудног али и уздржаног наступа, био је у стању нарочито бриљантном речитошћу да нам не само прикује пажњу већ и да нас речју понесе. Још и данас се с лаком дирнутошћу присећам тог седог човека, који је у жару својих исказа понекад доприносио да заборавимо садашњост, преносио нас у прохујала времена и из маглених копрених хиљадугодишња сувопарна иначе историјска сећања обликовао у живу стварност. Ми бисмо само тако седели, доведени до ватреног усхићења, повремено чак ганути до суза.“³⁸

Иако је гајио велику склоност према историји, није успео да добије добре оцене из других предмета, из којих су га професори стално обарали. Једина слаба оцена која га је заиста болела, била је она из слободног цртања. Хитлер је положио једино јесењи полуиспит, и то под условом да се не враћа у реалку из Линца на завршни испит. Једина друга реална школа у његовој околини, била је у Стејру (Steyr), неких 25 миља од места где су живели. Клара и

³⁵ Hitler, *Secret Conversations*, p. 198.

³⁶ *Hitler's Table-Talk*, p. 189.

³⁷ *Hitler's Table-Talk*, p. 356.

³⁸ Hitler, *Mein Kampf*, p. 19.

Адолф су отишли у Стејер да нађу смештај, за време похађања наставе. Хитлер је одсео у кући судског званичника који се звао Конрад Едлер фон Цићини (Conrad Edler von Cichini), на адреси Gruenmarkt 19. године 1938, овај трг је био преименован у „Трг Адолфа Хитлера“. Соба где је живео постала је предмет ходочашћа за следбенике Национал-Социјалистичке Немачке. Од самог почетка Хитлер није био задовољан својим новим окружењем. Ипак, годину дана без мајчине бриге имали су утицаја на Хитлера и његов поглед на свет. Током првог семестра, Хитлер није показао неки значајнији напредак – ипак, оцене су биле мало боље, и речено му је да уколико се у јесен врати и положи специјални испит, моћи ће да матурира.

15. јуна 1905, Клара је продала фарму у Леондингу и изнајмила стан у Линцу. Од продаје куће, узела је 10 000 круна, са 2300 круна додатка за земљу, коју је био купио њен муж. Њихов нови дом био је на адреси Humboldtstrasse 31, на трећем спрату. Кухиња је гледала на двориште, а дневна соба имала је поглед на улицу. Клара и Паула су спавале у дневној соби, док је Адолф био смештен у малој соби. Адолфова сестра казивала је како је имао обичај да спава до касно. Кад год би Клара хтела да пробуди Адолфа, слала би у собу његову сестру која би га будила пољупцем – што Адолфу није било баш по вољи. Кад год би га пољубила, они би скочио из кревета да би избегао евентуалне изливе нежности своје сестре. Хитлер је имао обичај да шета Линцем са свешчицом у руци, где би записивао идеје и песме које би му пале на памет. Такође, правио је скице онога што је хтео да уради да би улепшао изглед града. Његови планови подразумевали су широке авеније, палате и велику уметничку галерију којој на свету не би било равне. Неколико година касније, марта 1945 када је Совјетска Црвена Армија надирала у Берлин, Хитлер је наредио да му се у бункер испод саме канцеларије Рајха, донесу нацрти и скице за обнову Линца. Све до својих последњих дана, чезнуо је за овим нацртима, још увек замишљајући шта би све урадио и побољшао у Линцу.

Хитлер није провео нарочито пријатно лето. Зарадио је инфекцију плућа, због чега је морао да проведе већи део распуста под мајчиним окриљем. 16. Септембра вратио се у Стејер и полаже своје додатне испите. Хитлер је ове испите положио, али није хтео да упише наредну годину школовања. Верује се да га је у томе спречила болест. Наредну годину, Хитлер је провео лагодно, и без брига.

У јесени 1905, Хитлер је једне вечери посетио оперу у Линцу, где је упознао Аугуста Кубицека (August Kubizek), сина локалног тапетара, који је сањао да постане познати музичар. У то време већ је знао да свира виолину, трубу и тромбон и похађао је часове музике у музичкој школи професора Десауера. Кубицек је писао о њиховом првом сусрету:

„Позориште ми је дало нову снагу. Нисам пропуштао ниједну оперску представу.... Малим џепарцем који ми је давао отац, могао сам себи да приуштим једино карту за стајање.... Непосредно изнад шеталишта налазила се Краљевска ложа, подупрета са две древне коморе. Оне су биле јако популарне међу шетачима, јер су биле једина места с којих пружао неометен поглед на сцену опере. Јер, уколико би неко хтео да се попне на оближњи зид и одатле посматра представу, оне су се налазиле у видном пољу и сметале. Наравно, тебало је доћи на време и заузети место...

Једна од комора већ је била заузета када сам ја стигао. Бацио сам један брз поглед на свог ривала. Био је то један маркантан, млад и мршав момак, мојих година, који је пратио представу са сјајем у очима. Нагађао сам да је морао бити из боље стојеће породице, јер је његова одећа одавао утисак педантности, а он сам био је врло уздржан.

Обојица смо приметили присуство оног другог, без размене иједне речи. Но, мало касније, током овог дела представе, почели смо разговор с обзиром да се ниједном од нас није допала глумачка изведба једног дела. Заједно смо дискутовали о томе, и били задовољни због чињенице да смо обојица били критички настројени.³⁹

Један од Хитлерових музичких идола био је Рихард Вагнер, чије су га опере очарале. Поред тога што је био анти-Семита, Вагнерова музика и његове опере били су Хитлеров „извор театарности и епске црте његовог политичког стила.... Хитлер се поистовећивао с Вагнером.“⁴⁰

Једном приликом Кубицек је каснио на састанак с Хитлером; том приликом је сазнао да Хитлер баш и није био најстрпљивија особа. Кубицек је морао да ради до касно у очевој тапетарској радњи, што је Хитлер видео као неугодност:

„Био сам изненађен чињеницом да је имао толико пуно слободног времена, и питао сам га, без задњих намера, да ли има посао.

‘Наравно да не’, био је његов груб одговор.

Овај свој одговор, који сам свакако сматрао чудним, образложио је на следећи начин; он није сматрао да је било какав посао, ‘за хлеб и бутер’ како их је називао, њему потребан.⁴¹

Историчар Џон Толанд (John Toland) критички се односи према Кубицековим запажањима:

„Иако су његова сећања често претерана а некада и чак измишљена, ниједан саборац није тако добро познавао Хитлера.⁴²

Х. Р. Тревор Рупер (H. R. Trevor-Roper), који је написао увод Кубицековог дела „Млади Хитлер“ (*Young Hitler*), о неким детаљима из књиге каже:

„Било који податак о овим недокументованим годинама Адолфа Хитлера више је него добродошао. Тим пре, ова књига је значајнија због тога што продире и открива сам карактер младог Хитлера као ниједна књига досада.⁴³

Јдан од најрелевантнијих Хитлерових биографа, Јоаким Фест (Joachim C. Fest) објашњава како:

„Делови Кубицекове књиге се не поклапају са озбиљним истраживањима Хитлерове младости... Не узимајући у обзир неке чисто техничке грешке, може се приметити ауторово константо наглашавање наводних ‘демонских црта’ свог давнашњег пријатеља према коме је у то време гајио неку врсту наивне, необјашњиве оданости, и пројектовање касније датог приказа Хитлера на његове ране године..... Каткада Кубицек је нехотице искрен, чињеница која јке произилазила из самог његовог карактера.“⁴⁴

Роберт Пејн (Robert Payne) пише:

³⁹ Kubizek, *Young Hitler*, pp. 5-6.

⁴⁰ Bullock, Alan. *Hitler and Stalin, Parallel Lives*. Alfred A Knopf, New York, N. Y., 1992, p. 9.

⁴¹ Kubizek, *Young Hitler*, p. 8.

⁴² Toland, *Adolf Hitler, Volume I*, p. 21.

⁴³ Kubizek, *Young Hitler*, p. ix.

⁴⁴ Fest, *The Face of The Third Reich*, p. 312.

„Кубицекова књига веома веродостојно описује Хитлера, не придавајући му епитет 'божански доброг' или 'ђаволски злог', како је луњао улицама као да су биле његове. Кубицек је био опчињен њиме, али је у исто време задржао моћ потребну за довољно критичко расуђивање Хитлеровог карактера, без предрасуда и с неком дозом привржености, потпуно схватајући свог чудноватог и ђудљивог пријатеља.

Грешке које прави Кубицек су лако уочљиве, с обзиром да наводи погрешне датуме, записујући их као чињенице, којих се ипак само половично сећа... Франц Јетцингер (Franz Jetzinger) је врло оштро напао Кубицека, прилажући подужу листу грешака, од којих је велики број ипак био од мале важности. Кубицек на то одговара да грешке свакако постоје, јер се ниједан старији човек не може тачно сетити свих детаља Хитлерове младости до танчина, што очито води до неких погрешака. Али чак ни Јетцингер не пориче да је Кубицек добро познавао Хитлера, с обзиром да је овај поседовао велики број разгледница и писама које му је Хитлер писао, као и знатан број цртежа и слика.... Кубицеков стил писања је леп, с осећајем просторности и финог описивања ствари, док Јетцингер приповеда као сеоски адвокат.“⁴⁵

У рано пролеће 1906, млади Адолф се заљубљује у девојку под именом Стефани Јанстен (Stephanie Jansten). Према Кубицеку, то је почело овако:

„Једне вечери током неке од наших уобичајених шетњи, Адолф је зграбио моју руку, и непосредно ме упитао шта мислим о једној виткој, плавој девојци која је шетала Ландштрассом руку под руку са својом мајком. 'Требаш знати, заљубљен сам у њу,' додао је одлучно.“⁴⁶

Била је то љубав са далека. Никада нису говорили једно с другим, али је то у Хитлеровом уму била љубав за цео живот:

„Адофл је био уверен не само да Стефани у целости познаје његове идеје, већ и да их здушно подржава. Када сам једном приликом коментарисао како никада није о томе говорио са Стефани, и изразио сумњу у то да је она уопште била заинтересована за те ствари, постао је бесан и викао је на мене: 'Ти једноставно не схваташ, јер не можеш разумеш право значење праве љубави'.“⁴⁷

По оном што сам схватио из мојих 30-то годишњих истраживања о Хитлеру, био је неспособан за нормалан однос са супротним полом. У неку руку, жене су га плашиле, и верујем да се Хитлер није осећао довољно мушкарцем. Према томе, његова потрага била је заправо једно својеврсно сексуално искуство: поседовање моћи над другим људима, циљ највећи од свих. Како је његова моћ расла, осећао је да је у стању да их контролише својим делима као светски вођа, и да жене више неће обраћати пажњу на недостатке које је имао.⁴⁸

Једном приликом Кубицек се супротставио Хитлеру у вези Стефанине љубављу ка плесу:

„'Стефани обожава да плеше. Ако желиш да је освојиш, изгледа ћеш морати да играш око ње исто тако бесциљно и идиотски као и други.' То је било довољно да га разбесним. 'Не, не, никада!' урлао је. 'Никада нећу плесати, јел схваташ?! Стефани плеше једино зато што је на то

⁴⁵ Payne, *The Life and Death of Adolf Hitler*, p. 48.

⁴⁶ Kubizek, *Young Hitler*, p. 38.

⁴⁷ Kubizek, *Young Hitler*, p. 41.

⁴⁸ I will in later articles go into greater details of Hitler's affairs or relations with the opposite sex.

тера друштво од кога неумитно зависи. Када буде била моја жена, неће имати ни најмању жељу за плесом!“⁴⁹

Маја 1906, Клара је коначно дозволила да допусти Адофлу да посети Меку својих снова и надања – Беч. Пре свог одласка, дао је Кубицеку упуте како да реагује када Стефани пита где је, и да ли је болестан:

„Био је сигуран да ће ме она ускоро питати о мом пријатељу, и да ли је болестан, чим буде приметила да њега нема. У том случају, требао сам да кажем: 'Није болестан, али је морао да оде у Беч, на студије на Академији уметности. Када заврши студије, провешће годину дана путујући, наравно по иностранству.... Кроз четири године, вратиће се и запросити Вас. У случају позитивног одговора, одмах ће се започети с припремама за венчање.'“⁵⁰

Након месец дана проведених у Бечу, и послао велики број разгледница Кубицеку. Прва је стигла 7. маја:

„Морам на почетку овог писанија да ти се извиним што нисам писао раније. Дакле, стигао сам и обилазим сва места по граду. Сутрадан идем у оперу да гледам „Тристана“, а прекосутра „Летећег Холанђанина“... Иако је цео град прелеп, жудим за Линцем. Вечерас – Штадт театар. Поздрави, твој пријатељ Адолф Хитлер.“⁵¹

Ова Хитлерова напомена свом пријатељу – „жудим за Линцем...“, врло је занимљива. Зашто би жудео да се врати у Линц? Да ли је то могло да значи да се осећао помало неважним у великом граду, где није био центар пажње, без пријатеља, за разлику од маленог Линца где је имао Кубицека? Август наводи да се заправо овај коментар: „не односи на Линц, већ на Стефани, за коју је он гајио већу љубав него она према њему.“⁵²

На доњем делу разгледнице стоји – „Поздрави твојим цењеним родитељима.“

Када се вратио из Беча, Кубицек је Хитлера сачекао на железничкој станици. Желео је да зна све о Стефани од времена његовог одласка. Није могао да поверује да се она није распитивала где је, и да ли је болестан:

„Узео је здраво за готово да је она жудила за њим, као и он за њом.“

Након тога, двојица пријатеља журно су отишли на Humboldtstrasse, претходно остављајући Хитлеров пртљаг код куће, да би видели Стефани са мајком:

„И баш тако, појавила се Стефани са својом мајком. Погледала га је видно изненађена. Њему је то било довољно – није тражио ништа више. Постао сам нестрпљив. 'Видиш ваљда да хоће да разговара с тобом', рекао сам сом пријатељу. 'Сутрадан', одговорио је.

Али то *сутрадан* никада није дошло, и недеље, месеци и године прошле су а он није предузео ниједан корак да би порменио ово стање, што је у њега унело толико пуно немира.“⁵³

⁴⁹ Kubizek, *Young Hitler*, p. 43-44.

⁵⁰ Kubizek, *Young Hitler*, p. 47.

⁵¹ Kubizek, *Young Hitler*, p. 68.

⁵² Kubizek, *Young Hitler*, p. 68.

⁵³ Kubizek, *Young Hitler*, p. 47-48.

Неколико година касније Стефани се сећала како је добила чудно писмо од непознатог пошљаоца, који јој је рекао да ће се ускоро уписати на Академију Лепих Уметности и Бечу, и да ће је оженити, након повратка. Стефани није могла да се сети ко је био потписник писма, али је сигурна да је добила такво писмо.

Када се вратио са свог путовања у Беч, Хитлер је постао чврсто решен да постане уметник, можда чак архитекта. Његова замисао била је тако чврста, да је предложио Августу да наставе заједно и остваре своје снове. Тако су једном приликом окушали своју срећу на лутрији, а Хитлер је већ почео да прави планове за нови живот који ће започети у Бечу; њихови снови су нестали оног тренутка када су схватили да нису победници.

Једне августовске вечери, Хитлер је гледао Вагнерову оперу „Риенси“ (Riensi). Двојица пријатеља били су опчињени делом. Када је представа била готова, и они се нашли ван театра, Кубицек се присећа:

„Мој пријатељ је гурнуо руке у џепове, тих и повучен, и тако смо шетали улицама, и доспели ван града.“

Према Кубицеку, обично би разменили миљења о представи. Али овог пута, Хитлер је остао тих. Ово је почело да брине Кубицека:

„Питао сам га шта мисли о представи. Упутио ми је чудан, скоро непријатељски поглед. ‘Умукни!’, рекао је оштро.“

Пут коме су ходали водио их је на Фрајнберг (Freinberg), малу узвишицу изван Линца. Када су коначно доспели на врх:

„Адолф је стајао преда мном, зграбио ми обе руке и чврсто их држао. Никада пре није направио такав гест. Од дрхтања његових руку видео сам како је дубоко био потрешен.... Тон његова глас говорио је јасно како га је ово искуство уздрмало.“

Кубицек наводи како су прве Хитлерове речи биле само неразговорно мрмљање:

„Постепено његов говор је постајао све јаснији, и речи су почеле да бивају чистије. Никада пре и после тога нисам чуо Адолфа Хитлера да говори као у том часу, док смо стајали сами под звездама, као да смо били једина створења на целом свету....

Као вода која растура брану и плави, речи су почеле да навиру из њега. Говорио је о величанственим и узвишеним сликама његове, и будућности свог народа.

Премда сам био убеђен да је мој пријатељ желео да постане уметник, сликар, или можда архитекта..... Сада је тежио нечему вишљем..... Сада је говорио о задужењу које ће, једног дана, добити од народа, да их извади из робства и одвести у слободу..... Пуно година је прошло док сам схватио какав је значај овај усхићени момент имао за мог пријатеља.“

Године 1939, Кубицек је био гост Хитлера (у то време Фирера Немачке), на Бајраут (Bayreuth) фестивалу. Кубицек је упитао Хитлера да ли се још увек сећа те ноћи на Фрајнбергу:

„Рекао сам Адолфу о тој вечери, и онога чега сам се још увек сећао у вези с њом, претпостављајући да је велик број догађаја и пуно других утисака највероватније истиснуло то вече из сећања..... Али, након само неколико речи, видео сам да се је добро сећао тог часа, и да су му се сви детаљи те ноћи вратили у сећање. Очито, био је задовољан чињеницом да и ја нисам заборавио тај тренутак. Такође, био сам присутан када је Адолф Хитлер препричавао догађаје од те вечери у Линцу, након извођења Риенсија, госпођи Вагнер, чији смо били

гости.... Никада нећу заборавити речи којима је Хитлер описивао те догађаје госпођи Вагнер. Рекао је узвишено: 'У том часу је почело'.⁵⁴

Историчар Толанд следећим речима описује догађаје на Фрајнбергу и Кубицеково присећање исте:

„Ова сцена можда је била само једна од Кубицекових маштарија, али је сигурно одражавала стање ума његовог романтичног пријатеља.”⁵⁵

14. јануара 1907, Клара се јавила код Др. Едварда Блоха (Edward Bloch), Јеврејина по националности. Клара се жалила на оштре болове у грудима, који би је држали будну и по целу ноћ. Медицинско испитивање открило је тумор на дојци. Испрва, Блох јој није рекао да болује од рака, већ је следећег дана позвао Адолфа и Паулу у своју канцеларију. Доктор их је обавестио о својим налазима, и неопходности хитне операције као једине могућности лечења. Блох је 1941. писао у једном чланку за *Collier* о Хитлеровој реакцији:

„Његово издужено, бледо лице изгледало је деформисано. Сузе су му текле из очију. Да ли мајка, питао је, нема шанси? Тек тада сам схватио како је јака била веза мајке и сина.”⁵⁶

Клара је отишла у болницу 17. јануара због операције која је била изведена следећег дана. Део њене дојке био је одстрањен. Адолфова тетка Јохана је 19-тог дошла да би помогла око деце док је текао мајчин опоравак од операције. О овим данима, др. Блох је писао:

„Никада нећу заборавити Клару тих дана..... Висока, витка и прилично згодна, али исцрпљена од болести. Била је блага, стрпљива, и више забринута због будућности своје породице, него што ју је бринула смрт, која је неминовно долазила по њу. Те своје бриге није тајила, нити је крила да је главни разлог њених стрепњи био управо њен син. 'Адолф је још увек тако млад', често је понављала.”⁵⁷

Након деветнаест дана проведених у болници, Клара је коначно била упућена кући. Живот на трећем спрату зграде задавао јој је превише проблема због пењања на степенице. У пролеће, породица се преселила у предграђе Urfahr, на други спрат зграде у Blütengasse, број 9.

Хитлерови планови да постане уметник су се све чвршће укоренивали у његовом уму. Дobar део свог времена, Хитлер је проводио у стану, спавајући и читајући, сликајући и радећи архитектонске цртеже; обично око 6 сати поподне би се састајао с Кубицеком, и разговарали би о својим школским интересовањима. У Хитлеру се постепено почињала јављати жеља да оде у Беч, и да покуша да упише Академију Лепих Уметности. Клара још увек није желела да дозволи сину да оде и постане професионални уметник. Да ли можда због тога што није била убеђена да би Адолф успео да се упише на Академију? У исто време, на њу су вршили притисак остали чланови породице, њен зет, и ментор њене деце, Јозеф Марихофер (Josef Maryhofer). Сви они су сматрали да је крајње време да се Адолф определи за своју будућу професију. Чак је Марихофер обавестио Клару да је један његов пријатељ пекар, био вољан да унајми Хитлера као шегрта.

⁵⁴ Kubizek, *Young Hitler*, p. 64-66.

⁵⁵ Toland, *Adolf Hitler, Volume I*, p. 24.

⁵⁶ Bloch, Dr. Edward. "My Patient Hitler," *Collier's*, March 15 and 22, 1941.

⁵⁷ Bloch, "My Patient Hitler," *Collier's*, March 15 and 22, 1941.

Коначно, Клара је попустила пред синвољевим жељама и током лета, добио је дозволу да подигне очеву оставштину од скоро 700 круна из банке, што је било довољно за једну годину живота у Бечу, и за плаћање прве године школовања. Верује се да је главни разлог што је Клара Адолфу дала дозволу за одлазак, то што је боловала од рака дојке, и што је желела да се Адолф среди пре но што она умре. Како је Адолф планирао свој велики одлазак у Беч, мајчино здравствено стање се полако погоршавало. Осмог септембра Кубицек је дошао у кућу Хитлерових, да би отпратио свог друга у велики град; овог пута није се само радило о посети Бечу, већ о намери да у будућности постане уметник:

„Са кофером одеће и рубља у рукама, с једном чврстом, гвозденом вољом у срцу, отпутовах тако у Беч. Оно што је оцу педесет година раније успело, надао сам се и ја да уловим од судбине, и ја сам хтео да постанем "нешто" али ни у ком случају чиновник.“⁵⁸

Хитлер је био већ десет дана у Бечу, а Кубицек није имао никаквог гласа од њега. Почеле су да га море зле мисли о томе шта се могло збити с његовим пријатељем. Последњи пут приликом свог боравка у Бечу, Хитлер му је готово свакодневно слао разгледнице. Овог пута, Кубицек није чуо ништа о свом другу. Решио је да посети Клару, и провери да ли она има неке вести од њега. Знајући како је Адолф био близак са својом мајком, сматрао је да је она морала знати нешто. Стигавши у стан Хитлерових, Клара му је отворила врата, и њене прве речи биле су: „да ли си чуо нешто о Адолфу?“. Ове речи су га јако забринуле. Клара га је позвала унутра, и двоје су разговарали о томе шта би могло бити с њим. Овом приликом, Клара је рекла своје мишљење о Хитлеровој намери да постане сликар:

„Само да је хтео да заврши техничку школу, већ би био спреман да матурира. Али он никога не жели да слуша.

Тврдоглав је исто као и његов отац. Због чега овај сулуди пут у Беч? Уместо да чува ово мало што му је остало од оца, полако ће и то потрошити. И шта након тога? Ништа неће изаћи из тог сликарства..... Нећу живети довољно да видим да се осамостали....“⁵⁹

Сва брига и мучење због сина били су главни разлог њеног слабијег здравља, што је Кубицек описао следећим речима:

„Била је брижнија него икада. Лице јој је било јако изборано. Њене очи су биле усахле, а глас уморан и малодушан. Имао сам утисак да се она, сада кад није било Адолфа, преустила болести, и изгледала старија и боелснија него икад. Она је сигурно крила своје право стање од сина да би му одлуку о одласку учинила лакшом. Или је можда Адолфова импулсивна природа одржавала њену виталност. Сада, остављена сама, изгледала ми је као стара, болесна жена.“⁶⁰

Хитлер је живео близу Вестбанхофа (Westbahnhof), на другом спрату зграде у улици Sturmpergasse, број 29. И:

„Опремљен дебелим паковањем цртежа, дао сам се онда на пут, уверен да ћу испит моћи да положим као од шале....

Толико сам био убеђен у успех да ме је саопштење о одбијању погодило као неочекивани удар грома из ведрога неба.“⁶¹

⁵⁸ Hitler, *Mein Kampf*, p. 21.

⁵⁹ Kubizek, *Young Hitler*, p. 77.

⁶⁰ Kubizek, *Young Hitler*, p. 77-78.

⁶¹ Hitler, *Mein Kampf*, pp. 21, 22.

Хитлер је имао проблема у цртању фигура у својим радовима, и међу његовим портфолима није било довољно примера његове способности да их прикаже. Хитлер је питао председника Академије, професора Сигмунда л'Алеманда (Sigmund l'Allemand) због чега је био одбијен, при чему му је речено да се из његових цртежа:

„недвосмислено исказује моја ненаклоност ка сликару, јер моја способност ипак тако упадљиво почива у области архитектуре.“⁶²

Л'Алеманд је био Јеврејин. Неколико година касније, Хитлер је свој неуспех на пријемном за Академију приказао као „Јеврејску заверу“. У једном од својих *Table-Talk* разговора, 29. октобра 1941, објашњавао је разлоге због којих није био примљен:

„Желео сам да похађам Школу Лепих Уметности. Прво питање испитивача коме сам предао своје радове, било је: 'Из које уметничке или занатске школе долазите?' Било му је тешко да поверује да нисам похађао школу те врсте, јер је увидео мој неоспорни таленат за архитектуру. Моје разочарење било је тим веће, јер је моја првобитна жеља била да постанем уметник.“⁶³

Главни проблем у Хитлеровом евентуалном опредељењу за позив архитекте, био је тај што би требао да се врати у реалку, и добије диплому, након чега би тек могао конкурише за упис у Академску Школу Архитектуре. Али њему није било до тога. Уместо напорног рада и повратка у школу, Хитлер је радије измишљао разлоге којима би правдао свој неуспех.

Било је пуно говора о Хитлеровом покушају да упише академију, а посебно о томе какав је ефекат све ово имало, и како је обликовало његов живот. Пуно људи верује да је Хитлер заслужио да падне на испиту, и да није био добар уметник, који не би био у стању да се издржава од сликарства. Један од оних који је полагао исти тест и пао, био је Робин Кристијан Андерсон (Robin Christian Anderson), који је касније постао признати сликар и професор на Академији.

Масер је писао:

„Чега би све свет био поштеђен само да је Хитлер у свом портфолиу имао још неколико *ан-фас* профила, само се може нагађати.“⁶⁴

У међувремену, коначно је јавио Кубицеку и својој мајци где је отсео, али није их известио о свом паду на пријемном за Академију. Писао је мајци, која је информисала Кубицека о вестима које је добила од сина:

„Адолф је у реду. Када би само знала шта студира! На жалост, он о томе уопште не говори. Ипак, претпостављам да је јако заузет.“⁶⁵

У стварности, Хитлер је неколико следећих недеља провео лутајући уицама Беча, дивећи се лепоти његових здања, читајући и посећујући оперу. Клара је полако копнила, а Хитлер је добио писмо, које га је обавестило о стању његове мајке. Вратио се у Линц 22. октобра, и састао с доктором Блохом, који му је назначио да је интезиван медицински третман био

⁶² Hitler, *Mein Kampf*, p. 22.

⁶³ Hitler's *Table-Talk*, p. 97.

⁶⁴ Maser, Werner. *Hitler, Legend, Myth and Reality*. London, Harper & Row, 1973, as quoted in Potrova, Ada & Peter Watson. *The Death of Hitler*. W. Norton & Company, New York, N. Y., 1995, p. 145.

⁶⁵ Kubizek, *Young Hitler*, p. 80.

потребан како би се сачувао живот његове мајке. Објаснио му је да је операција коју је Клара имала, дошла исувише касно, и да су неки делови ткива у плексусу већ метастазирали.⁶⁶ Доктор Блох је наставио свој третман, који је укључивао опасну дозу јодоформа на отвореној рани. Лечење је било прескупо. Хитлер је Блоху рекао да ће му платити за јодоформ унапред, а за лечење након свршетка третмана. Године 1938, када је Аустрија постала део Немачке, др. Блоху, Јеврејину, било је дозвољено да емигрира у УСА са свом својом имовином, по специјалном наређењу Фирера.

До 6. новембра, Клара је дозу јодоформа добијала готово свакодневно. Довољно је рећи да је третман био тако болан, да Клара више није могла да гута храну. Имала је јако упаљено грло, и није могла да ублажи жеђ, јер је свака течност имала одвратан укус. Извештаји казују да је Хитлер постао власник стана, уз помоћ сестре Пауле и тетке Јохане. О овом времену, Кубицек говори:

„Стање госпође Кларе било је променљиво. Присуство сина побољшало је њено опште стање, и радовало ју је..... Никада пре нисам у њему видео такву нежност и бригу.... Ни једне расправе, нити одбрусивања, нити пак твдроглавог терања по свом. Потпуно је заборавио на себе током тих недеља, и живео једино за своју мајку.“⁶⁷

Децембра 31, Клара је умрла.

©Brian G. Manuel, 2001

⁶⁶ OSS interview with Dr. Bloch. OSS. *Hitler Source Book*, p. 21.

⁶⁷ Kubizek, *Young Hitler*, pp. 84-85.